

## Тема. Українські народні пісні

«Ходить гарбуз по городу» (заучування напам'ять)

«Три товариші» (українські народні пісні). Загадка.

**Мета.** Збагачувати уявлення учнів про пісню як жанр усної народної творчості: вчити виразному читанню, визначати тематику народних дитячих пісень, називати дійових осіб.

Розвивати мовлення, вміння аналізувати і робити висновки.

Виховувати любов до народної пісні.

**Обладнання.** Записи українських народних дитячих пісень.

Мультфільм «Ходить гарбуз по городу».

Маски дійових осіб.

Малюнки овочів.

Український рушник.

Загадки.

Біб, квасоля.

### I. Організаційна частина.

### II. Мовна розминка.

#### 1. Гра «Ромашка»

- Утворіть речення із словом співає.

Учень співає

лисиця дитина

ведмідь артист співає

жук ворона

дитина соловей

#### 2. Скоромовка.

Семеро солов'ят співали сумну пісню.

- Яке слово зайве?

#### 3. Читання гнізд споріднених слів (швидко).

Пісня спів співак

піснярі співи співачка

пісенний співати співучий

пісенька співанка співаночка

### III. Оголошення теми, мети уроку.

#### 1. Вправа «Збери намисто»

Ук на піс  
на ра род ін  
ня ська

2. Слухання легенди про українську пісню.

3. Розповідь вчителя.

Українці – народ співучий. Кажуть, де українці, там цілий хор. Ще з малку дитині співають колискові пісні.

- Які колискові пісні ви знаєте?

Пісні – забавлянки. Я почну – ви продовжіть.

- Печу, печу, хлібчик ...

- Іди, іди, дощичку ...

- Вийди, вийди сонечко ...
  - Колядки.
  - Щедрівки.
  - Веснянки.
  - Жниварські.
  - Весільні
  - У формі чого створювалась народна пісня? (У формі вірша)
  - Отже, народна пісня – невеликий усний віршований твір, що співається.
- За змістом вони інколи нагадують казки, а природні явища та рослини у них можуть бути зображенні як живі істоти. Наш сьогоднішній урок присвячується таким народним пісням.

#### **IV. Вивчення нового матеріалу.**

«Ходить гарбуз по городу» (укр. народна пісня)

##### **1. Самостійне читання.**

- Назвіть дійових осіб.

##### **2. Словникова робота.**

Обізвались (заговорили)  
свояки (родичі)  
піддержав (підтримав)  
перістий (рябий)  
бараболя (картопля)

##### **3. Читання пісні.**

- Який настрій? (Весела, життєрадісна пісня).
- 4. – Які інтонації переважають у розмові овочів?
- Яким тоном слід читати?

##### **5. Читання в особах.**

##### **6. Вправи на розвиток читання.**

- Швидко відшукай риму.

Диня – (господиня).

Буряки – (свояки).

Біб – (рід).

Бараболя – (квасоля).

Огірочки – (дочки).

##### **7. Творча робота.**

- Склади короткий опис дійових осіб за ілюстраціями в підручнику.

##### **8. Робота над загадками (показую малюнки).**

##### **9. Бесіда про овочі.**

- Що цікавого дізнався ти про овочі?
- Родина гарбузових (гарбуз, диня, кабачок)  
Родина пасльонових (картопля, помідор)  
Бобові (квасоля, горох, біб)  
Порівняння квасолі і бобу.

##### **10. Перегляд мультфільму «Ходить гарбуз по городу».**

- Хто сподобався найбільше? Чому?

##### **11. Інсценізація укр. народної пісні «Ходить гарбуз по городу».**

## 12. Узагальнення прочитаного.

- Що в цій пісні нагадує казку?
- Хто найчастіше виконував пісню?
- Коли? Доведіть думку.

## 13. Фізкультхвилинка.

Українська народна пісня «Два півники горох молотили»

## V. Опрацювання укр. народної пісні «Три товариші»

### 1. Читання пісні.

- Що за товариші?
- Де відбулася розмова?

### 2. Вправлення в читанні:

«буксиром»  
напівголосно  
в парах  
«дощиком»  
«ланцюжком»

в особах.

### 3. Аналіз мовних засобів:

рими  
порівняння  
незвичайні слова ( ізійду, ізрадіють )

### 4. Опис товаришів.

Сонце – красне, ...

Місяць – ясний, ...

Дощик – дрібний, ...

- Які ознаки характеризують кожного з товаришів?
- Чому живі істоти радіють по-різному Сонцю? Місяцю? Дощику?
- Чим нагадує пісня казку?

## VI. Слухання запису українських народних дитячих пісень.

- Який настрій?

«Два півники»

«Подоляночка»

«Вийди, вийди, сонечко»

«Ой єсть в лісі калина»

«Галя по садочку ходила»

## VII. Коротка інсценізація українських народних дитячих пісень.

«Ой сивая та зозуля»

«Вийшли в поле косарі»

«Ой на горі жито»

«Ой хто, хто Миколая любить»

«Котику сіренький»

## VIII. Підсумок уроку.

- Про який жанр усної народної творчості ми сьогодні говорили?
- Для чого?
- У формі чого записують пісні?

- Яка пісня найбільше сподобалась? Чому?

### ІХ. Домашнє завдання.

Вивчити напам'ять українську народну пісню «Ходить гарбуз по городу».

Скласти словесний малюнок овочів.

Виліпити героїв пісні (за вибором дітей).



*Урок підготувала та провела  
вчитель 3-Б класу, старший вчитель  
Березнівського НВК «ЗОШ І ст. ДНЗ»  
Захарчук Ніна Ростиславівна*

